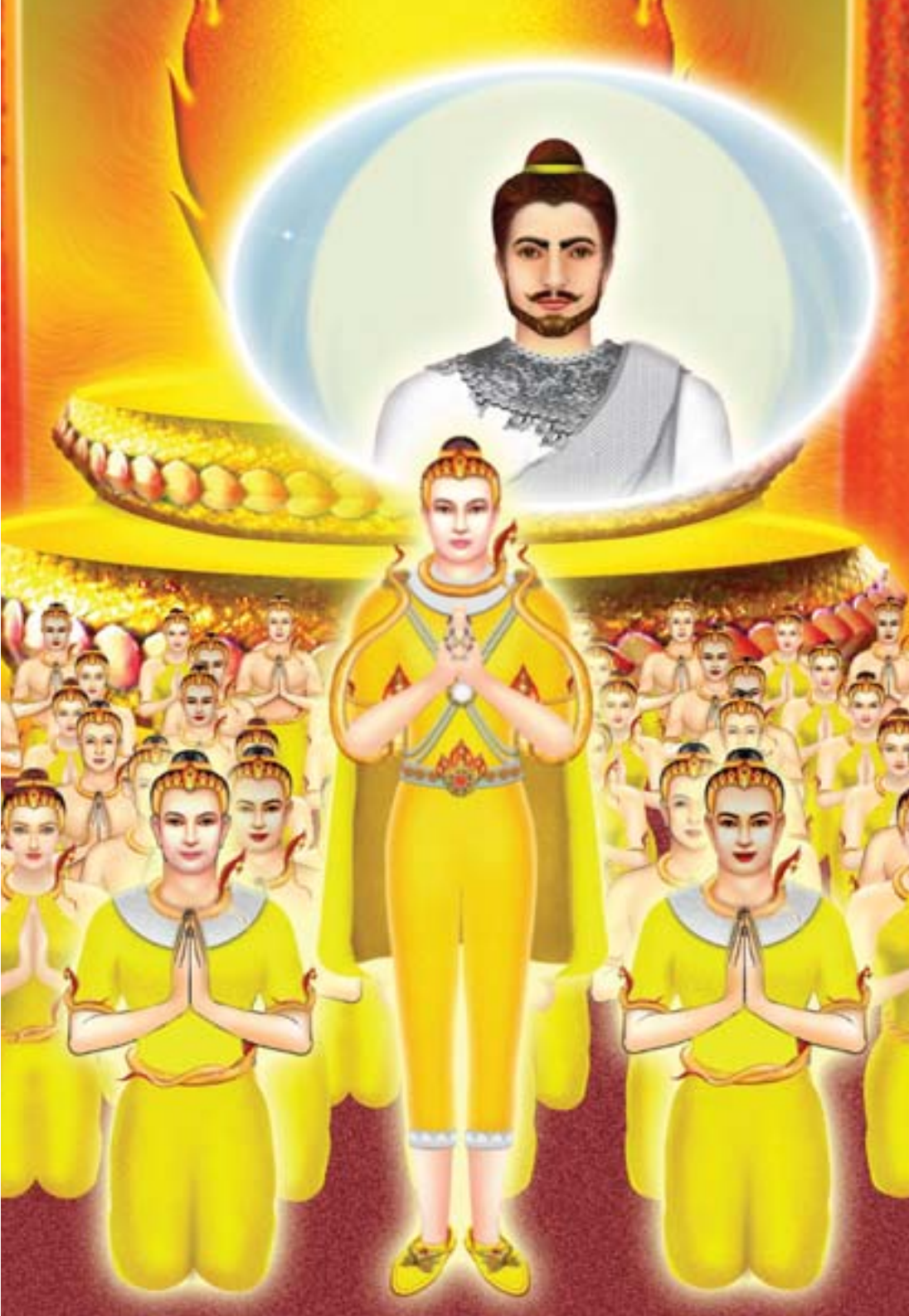

วิ จู ร บั ญ ฑิ ต

บ ำ เ พิ้ ญ สั จ จ บ ำ ร ฆี (๖)

บุคคลผู้มีปัญญา ถึงจะสิ้นทรัพย์ ก็ยังมีชีวิตอยู่ได้
ส่วนบุคคลผู้ไม่มีปัญญา ถึงจะมีทรัพย์ แต่ก็ไม้อาจเป็นอยู่ได้
ปัญญาเป็นเครื่องตัดสินสิ่งที่ตนได้ฟังมา เป็นเครื่องเจริญ
ชื่อเสียงและความสรรเสริญ นรชนในโลกนี้ ผู้ประกอบด้วยปัญญา
แม้ในเวลาที่ดินตกทุกข์ ก็ย่อมได้รับความสุข

วิชรบัณฑิต บำเพ็ญสังฆารมย์ (๖)

๔๐๕

การทำงาน รักษาศีลและเจริญภาวนา เป็นพื้นฐานแห่งความสุขที่แท้จริง ทานที่ให้ความบริสุทธิ์ใจ ให้โดยไร้ข้อแม้และเงื่อนไข จะเป็นเหตุทำให้พรั่งพร้อมด้วยโภคทรัพย์สมบัติ ศีลที่ตั้งใจรักษาไม่ให้อ่างพร้อยจะเป็นเหตุให้เป็นผู้มีรูปกายงดงาม สดชื่นแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ภาวนาที่ทำอย่างถูกวิธีและสม่ำเสมอ จะทำให้สมบูรณ์ด้วยสติและปัญญา และยังเป็นทางมาแห่งการเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุด

พระลัมมะลัมพุทเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย วิมานวัตถุ ว่า

“ชีวเตวาปี สปปญโณ	อปี วิตุตปริกขยา
ปญญา จ อลาเภน	วิตุตวาปี น ชิวติ
ปญญา สุตวินิจฉินี	ปญญา กิตติสิโลกาทุมนี
ปญญาสทิตโต นโร อธิ	อปี ทุกเขสุ สุขานิ วินทติ

บุคคลผู้มีปัญญา ถึงจะสิ้นทรัพย์ ก็ยังมีชีวิตอยู่ได้ ส่วนบุคคลผู้ไม่มีปัญญา ถึงจะมีทรัพย์ แต่ก็ไม่อาจเป็นอยู่ได้ ปัญญาเป็นเครื่องตัดสินสิ่งที่ตนได้ฟังมา เป็นเครื่องเจริญชื่อเสียงและความสรรเสริญ นรชนในโลกนี้ ผู้ประกอบด้วยปัญญา แม้ในเวลาที่ยากลำบาก ก็ย่อมได้รับความสุข”

ทรัพย์ของบัณฑิตอยู่ที่ปัญญา คนมีปัญญานอกจากจะหา

วิทยุบัณฑิต บำเพ็ญสังฆารมย์ (๖)

๔๐๖

ทรัพย์ได้แล้ว ยังสามารถเอาตัวรอดในภพชาติปัจจุบัน และสามารถช่วยเหลือตนให้แคล้วคลาดจากภัยในอบายภูมิได้อีก เงินทองในโลกนี้ บางครั้งก็เป็นเหมือนดาบสองคม ถ้าไม่รู้จักใช้อาจกลับกลายเป็นอุปสรรคในการทำมาหากินได้ คนที่ขาดปัญญา แม้มีทรัพย์เกิดขึ้น ก็มักจะมีปัญหา เพราะใช้ทรัพย์นั้นไม่เป็น ใช้ทรัพย์สร้างบาปกรรม สร้างปัญหา แต่ถ้ามีปัญญา แม้ตกอยู่ในช่วงภาวะวิกฤติ ก็สามารถพลิกผันให้เป็นโอกาสได้ เพราะฉะนั้น ผู้รู้ทั้งหลายจะชวนขยายแสวงหาปัญญาใส่ตัว เพราะปัญญาจะนำพาชีวิตไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างถูกต้องปลอดภัยและมีชัยชนะ

*ตั้งเรื่องของท่านปุโรหิตโพธิสัตว์ผู้พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส อาศัยความเป็นผู้มีปัญญาเฉียบแหลม จึงสามารถแคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งหลาย ซึ่งเรื่องราวของท่านมาถึงตอนสุดท้าย ครั้งที่แล้วหลวงพ่อกำลังถึงตอนที่ท่านแสดงสาธุรธรรม คือ ธรรมะที่ทำให้คนเป็นคนดีที่โลกต้องการ ปุณณกยักร์ฟังแล้ว บังเกิดความเลื่อมใส ถึงขนาดเลิกล้มความตั้งใจเดิมจนหมดสิ้น แม้จะรักธิดาพญานาคมากเพียงไร แต่ก็รักธรรมะมากกว่า จึงขอขมาที่ได้ล่วงเกิน และเชื่อเชิญให้ท่านกลับสู่พระนครตามเดิม

วิทยุบันทึก ต. บำเพ็ญสังขารมี (๖)

๔๐๓

พระโพธิสัตว์ตั้งใจจะไปโปรดชาวนาคพิภพสักครั้งหนึ่ง แต่ถูกปุณณกัษณ์ห้ามปราม พระโพธิสัตว์ก็ยังยืนยันว่าจะต้องไปให้ได้ ปุณณกัษณ์เห็นความตั้งใจจริงของพระโพธิสัตว์เช่นนั้น จึงอัญเชิญท่านให้ขึ้นนั่งหลังม้า แล้วพาออกไปสู่ณาคพิภพทันที พญาวรुณนาคราชเห็นพระโพธิสัตว์ลงมายังนาคพิภพ รู้สึกอัศจรรย์ใจ อวดสงสัยไม่ได้ว่า ทำไมปุณณกัษณ์ถึงไม่ฆ่าให้ตายก่อน แล้วจึงค่อยนำหัวใจมามอบให้ หรือต้องการให้เราเป็นผู้ฆ่าเอง

พญานาคออกไปต้อนรับทั้งสองท่าน พร้อมกับสอบถามเรื่องราวทุกอย่าง พระโพธิสัตว์ถือโอกาสไขปริศนาความปรารถนาของพระนางวิมลว่า “ดูก่อนท่านผู้เป็นจอมแห่งนาคพิภพ ปุณณกัษณ์ได้เข้าพระองค์มาโดยธรรม มิใช่ได้มาโดยประการอื่น พระนางวิมลลาเทวีก็มีได้มีเจตนาประทุษร้ายต่อข้าพระองค์เลย แต่พระนางปรารถนาจะฟังธรรมภาสิตต่างหาก ปัญญาคือหัวใจของข้าพระองค์อย่างแท้จริง ขอพระองค์อย่าทรงเข้าพระทัยเป็นอย่างอื่น ได้โปรดช่วยนำทางข้าพระองค์ไปพบพระนางด้วยเถิด”

พญานาคราชฟังแล้วรู้สึกดีใจยิ่งนัก รีบนำทางพระโพธิสัตว์ไปพบพระชายาทันที พระเทวีทอดพระเนตรเห็นพระโพธิสัตว์ทรงมีพระทัยปิตุยินดี รีบลุกขึ้นต้อนรับ ยกพระหัตถ์ขึ้นอัญชลี

วิชรบัณฑิต บำเพ็ญสังขารมี (๖)

๔๐๘

พลาภกล่าวเชื่อเชิญให้ท่านแสดงธรรมอันไพเราะให้ได้สดับ

พระโพธิสัตว์ได้สนทนาธรรมกับพระนางวิมลาทะวีว่า “ข้าแต่พระนางเจ้านาคี วิมานของพระองค์นี้ เป็นของไม่เที่ยง แต่เป็นเช่นของเที่ยง วิมานนี้พระนางได้มาอย่างไรหนอ ฝ่าพระบาททรงทำขึ้นมาเอง หรือเทวดาเนรมิตขึ้น หรือได้มา ด้วยบุญกรรมกันแน่” พระนางวิมลาทะวีตรัสตอบว่า “วิมานนี้ ดิฉันได้มาเพราะบุญกรรมที่ทำไว้ในอดีต ไม่มีใครบันดาลให้ดิฉัน เลย”

พระโพธิสัตว์ถามต่อไปว่า “ข้าแต่พระนางเจ้านาคี อะไร เป็นวัตรของท่าน และอะไรเป็นพรหมจรรย์ของท่าน ถึงได้นาค พิภพที่รุ่งเรืองงดงามถึงเพียงนี้” พระนางตรัสตอบว่า “ดิฉันและ พระสวามีเป็นผู้มีศรัทธา เป็นทานบดี ในครั้งที่เป็นมนุษย์ เรือน ของดิฉันเป็นประจวบของสมณพราหมณ์ และดิฉันได้บำรุง สมณพราหมณ์ให้อิ่มหนำสำราญด้วยข้าว น้ำ ได้ถวายดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ เครื่องประทีป ที่นอน ที่พักอาศัย ผ้านุ่งห่ม ผ้าปูนอนโดยเคารพ ทานที่ดิฉันได้ถวายโดยเคารพนี้แหละเป็น วัตรของดิฉัน ส่วนการสมาทานศีลเป็นพรหมจรรย์ของดิฉัน วิมานใหญ่โตโอฬารเหล่านี้เกิดขึ้นมา เพราะวิบากแห่งวัตร และ พรหมจรรย์ที่ได้ประพฤติดีแล้ว”

วิสุทธิบัณฑิต บำเพ็ญสังฆารมย์ (๖)

๔๐๕

พระโพธิสัตว์ฟังแล้ว ได้ให้ข้อคิดว่า “ถ้าฝ่าพระบาททรงได้วิมานนี้ด้วยอานุภาพแห่งทานเช่นนี้ ฝ่าพระบาทก็ชื่อว่า ทรงรู้ผลแห่งบุญ เพราะฉะนั้นฝ่าพระบาทก็ควรเป็นผู้ไม่ประมาทในการประพฤติธรรม อันจะเป็นเหตุให้ได้ครอบครองวิมานนี้ต่อไปเถิด” พระนางวิมลาทวีตรัสว่า “ดูก่อนบัณฑิต ในนาคพิภพนี้ไม่มีสมณพราหมณ์ที่เราจะพึงถวายข้าวและน้ำเลย ทำอย่างไรจึงจะได้ครอบครองนาคพิภพนี้ตลอดไปเล่า”

พระโพธิสัตว์ทูลแนะนำว่า “ข้าแต่พระนาง ขอฝ่าพระบาททรงเป็นผู้ไม่ประทุษร้ายในหมู่นาคทั้งหลาย ด้วยกาย วาจาและใจเป็นนิตย์ ฝ่าพระบาททรงสถิตอยู่ในวิมานนี้ ตลอดพระชนมายุแล้ว จักเสด็จไปสู่เทวโลก ที่สูงส่งกว่านาคพิภพนี้พระเจ้าข้า” จากนั้นได้ทูลแนะนำให้พระนางดำรงมั่นอยู่ในศีลอย่าได้โกรธเคืองประทุษร้ายทั้งต่อนาคและมนุษย์ ให้มีใจประกอบด้วยเมตตา ครั้นละจากนาคพิภพไปแล้ว จะได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นที่สูงขึ้นไป

พระนางวิมลาทวีรู้สึกชื่นชมอนุโมทนาในธรรมกถาของพระโพธิสัตว์ ได้เชื่อเชิญท่านให้สร่งน้ำหอมเป็นจำนวนพันหม้อ ประทานเครื่องประดับและผ้าทิพย์ ให้นั่งบริโภคนิพพาน และพระนางได้มอบธิดานาคกัญญาให้กับปุลณณกัณษ เพื่อตอบแทน

วิทยุบัณฑิต บำเพ็ญสัจจบารมี (๖)

๔๑๐

บุญคุณที่ใช้ความพยายามนำพระโพธิสัตว์ลงมาแสดงธรรมใน
นาคพิภพ พระโพธิสัตว์พักอยู่ในนาคพิภพครบ ๗ วัน ก็ขอ
ลากลับไปสู่โลกมนุษย์ตามเดิม ปุณณกยักษ์นำท่านขึ้นม้านมัย-
สินธพเหาะขึ้นจากนาคพิภพ เพียงครู่เดียวก็ไปถึงนครอินทปัตต์
ซึ่งขณะนั้น ชาวเมืองทั้งหมดกำลังตั้งหน้าตั้งตารอคอยพระ-
โพธิสัตว์อย่างใจจดใจจ่อ

เมื่อพระโพธิสัตว์กลับถึงเมืองอย่างปลอดภัยแล้ว ได้ให้
โอวาทแก่พระราชาและชาวเมืองไม่ให้ประมาท และให้ห่างไกล
จากอบายมุข ซึ่งเป็นทางมาแห่งความเสื่อม ทำให้เสียทรัพย์สิน
เสียชื่อเสียง เสียหมดทุกอย่าง กระทั่งเสียชีวิต ตั้งแต่นั้นมา
พระราชาและชาวพระนครต่างตั้งใจประพฤติธรรมและพากันทำ
ทาน รักษาศีล เจริญภาวนาจนตลอดชีวิต ละโลกแล้วก็ได้ไป
บังเกิดในสุคติโลกสวรรค์

ทั้งหมดนี้ คือเรื่องราวการสร้างบารมีของพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้าของเรา ในสมัยที่พระองค์ยังเป็นพระบรมโพธิสัตว์
เราจะเห็นได้ว่า คนมีปัญญานอกจากจะทำตนให้รอดพ้นจาก
ภัยอันตรายทุกอย่างแล้ว ยังเป็นที่พึ่งของมวลมนุษยและเทวา
ตลอดจนสรรพสัตว์ทั้งหลายอีกด้วย การหมั่นแสวงหาปัญญาใส่ตัว
จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิตบนโลกใบนี้ โดยเฉพาะ

วิทยุบันทึก ต. บำเพ็ญสังฆาราม (๖)

๔๑๑

ปัญญาที่ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ ปิดประตูบาปภูมิ เปิดประตู
สวรรค์และพระนิพพานนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญมาก คำสอนของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือความรู้อันเกิดจากพระปัญญาอันบริสุทธิ์
เพราะเกิดขึ้นมาจากแหล่งแห่งความรู้แจ้งคือพระธรรมกาย ดังนั้น
ให้เราหมั่นแสวงหาปัญญา ด้วยการปฏิบัติธรรมให้เข้าถึง
พระธรรมกายภายในกันทุกคน

